

Introducció a la Macroeconomia · M1 · 2016-17

Llista d'exercicis 4

1. Polítiques en el model OA-DA. Considera l'Exercici 28 de la Llista de problemes 2. (i) Identifica en cada cas la política monetària (expansiva o contractiva) que podria neutralitzar el canvi en la taxa d'inflació causat per l'esdeveniment descrit. (ii) Identifica en cada cas la política fiscal (expansiva o contractiva) que podria neutralitzar el canvi en el PIB real causat per l'esdeveniment descrit.

2. Polítiques en el model OA-DA. Sigui E una economia i E' l'economia de la resta del món.

- (i) Analitza gràficament mitjançant el model OA-DA l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic de tant E com E' del retorn a E' de tots els immigrants en atur actualment a E.
- (ii) Considerant E, explica si és possible neutralitzar, per mitjà de la política fiscal, l'efecte sobre el PIB real trobat a (i). Si és així, indica dues mesures de política fiscal que ho puguin aconseguir.
- (iii) Si la política fiscal a (ii) és expansiva, suposa que es financia amb l'emissió de títols de deute públic. Explica si aquesta emissió pot tenir algun efecte sobre el PIB real d'equilibri.

3. Polítiques en el model OA-DA. (i) Analitza gràficament mitjançant el model OA-DA l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic del tancament de les fàbriques propietat d'estrangers. (ii) Quin tipus de política macroeconòmica podria compensar l'efecte del tancament sobre la taxa d'inflació d'equilibri? Analitza els efectes de la política en el model OA-DA.

4. Política monetària i fiscal. (i) Troba dues diferències entre una política monetària expansiva i una política fiscal expansiva. (ii) Troba dues característiques que tinguin en comú.

5. Regla de Taylor. Emprant la versió simple de la regla de Taylor, explica si tenir la taxa d'inflació per damunt l'objectiu d'inflació porta al banc central a (modificant la taxa d'interès nominal) fixar una taxa d'interès real per damunt, per sota o al mateix nivell que la taxa d'interès real de llarg termini.

6. Llei de Goodhart. Considera l'Exemple 6.2 dels apunts. Explica perquè l'assistència deixa de ser una bona mesura del rendiment acadèmic quan el professor anuncia que l'assistència determina la nota final.

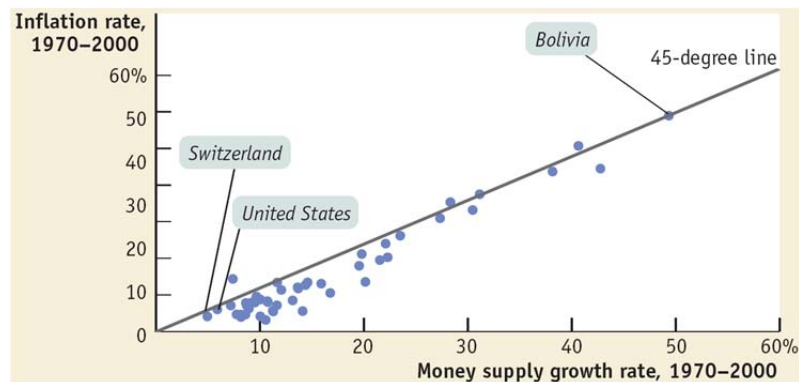
7. Llei de Goodhart. Els exàmens són indicadors del coneixement: com més se sàpiga d'un tema, més alta serà la nota que s'espera obtenir d'un examen (no anunciat) sobre el tema. La llei de Goodhart prediu que, un cop se sap que els exàmens són l'instrument per a determinar el que se sap, els exàmens poden esdevenir un indicador no completament fiable del que se sap. Explica perquè. [Suggeriment: pregunta't si estudies Macroeconomia per a dominar la matèria o per a aprovar exàmens.]

8. Llei de Goodhart. Explica si la llei de Goodhart té alguna relació amb la següent situació. La llei catalana 18/2007 (<http://www.gencat.cat/diari/5044/07361057.htm>), del dret a l'habitatge, "dota les administracions actuants d'instruments per a aconseguir que els habitatges desocupats injustificadament, en àmbits d'acreditada necessitat d'habitatges, s'incorporin al mercat immobiliari per mitjà de tècniques de foment, però també de tècniques d'intervenció administrativa". L'article 41 parla de la "Detecció d'utilitzacions i situacions anòmales dels habitatges" i declara la desocupació permanent una situació anòmala. El seu punt 5 diu que, per a verificar l'existència d'una situació anòmala, l'administració competent pot requerir informació sobre consums anormals d'aigua, gas i electricitat.

9. Efectivitat de la política. Un professor presenta la següent proposta a un estudiant que, tot i que estar prop de l'aprobat, ha suspès Macroeconomia: "Aprovaràs el curs si dediques un parell de dies durant les vacances a repassar els apunts del curs". En relació amb els factors que determinen l'efectivitat de les polítiques econòmiques, il·lustra aquesta situació el concepte de retard, el concepte d'inconsistència temporal o la llei de Goodhart?

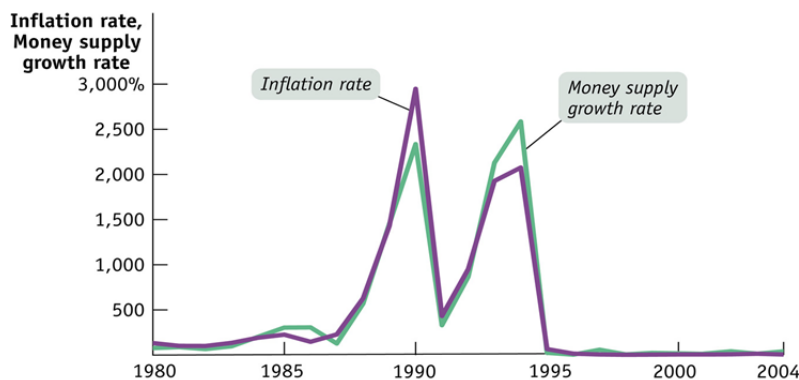
10. Polítiques simultànies. Suggereix una justificació per a implementar simultàniament: (i) una política fiscal expansiva i una política monetària contractiva; (ii) una política fiscal contractiva i una política monetària expansiva. (iii) Hi ha alguna diferència entre aplicar només una política fiscal expansiva i aplicar alhora una política fiscal expansiva i una política monetària expansiva?

11. Política monetària. Suggereix la gràfica de la dreta que, entre 1970 i 2000, la política monetària ha estat més expansiva als EUA que a Bolívia? Explica la resposta.

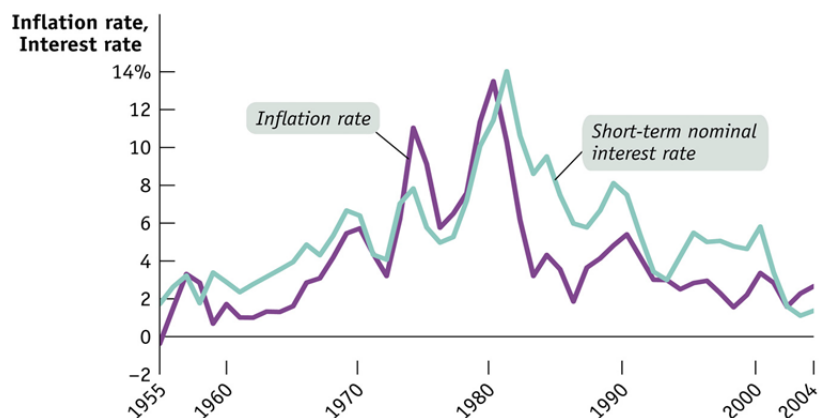
<http://www.worthpublishers.com/krugmanwellsnew/main.htm>

12. Monetarisme. Proporciona la gràfica de la dreta evidència a favor de la visió monetarista?

<http://www.worthpublishers.com/krugmanwellsnew/main.htm>

13. Política monetària. Pren la gràfica de la dreta. (i) Durant quins períodes la política monetària pot ser considerada expansiva? Per què? (ii) Durant quins períodes la política monetària es pot considerar contractiva? Per què?

<http://www.worthpublishers.com/krugmanwellsnew/main.htm>

14. Llei de Goodhart. Assumint que els estudiants manifesten les seves opinions sincerament, cada curs acadèmic es convida els estudiants a emplenar un qüestionari per a avaluar l'activitat dels professors. Abans del curs 2010-11, els professors rebien la informació sobre les avaluacions dels estudiants en finalitzar el curs. Des del curs 2010-11, el qüestionari s'emplena a l'aplicatiu moodle i el professor pot saber les opinions dels estudiants abans de determinar la seva nota final. (i) Per què és la llei de Goodhart rellevant per a aquesta situació? En particular, tenen incentiu els estudiants a revelar honestament les seves opinions amb el nou sistema d'avaluació? (ii) Recomanaries retornar al sistema tradicional d'avaluació? Si és així, per què? Si no, per què no?

15. Polítiques simultànies. Quina combinació de política monetària i política fiscal porta a una caiguda de la taxa d'inflació i, simultàniament, a un augment del PIB?

16. Política monetària expansiva. Explica quatre maneres mitjançant les quals un banc central pot augmentar la liquiditat en una economia.

17. Aturant la deflació. (i) Quin tipus de política fiscal pot aturar una deflació? (ii) I quin tipus de política monetària?

18. Polítiques simultànies. Troba l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic d'aplicar, al mateix temps: (i) una política fiscal expansiva i una política fiscal contractiva; (ii) una política fiscal expansiva i una política monetària contractiva; (iii) una política fiscal contractiva i una política monetària contractiva; (iv) una política monetària expansiva i una política d'oferta; i (v) una política d'oferta i una política fiscal contractiva.

19. Externalitat de les polítiques. Els governants dels EUA volen expandir l'economia del EUA. Explica si el fet que l'eurozona estigui en expansió contribueix positivament o negativament a assolir l'expansió en el EUA.

20. Política fiscal. (i) Quins efectes secundaris s'associen amb una política fiscal expansiva consistent en un augment de la despesa pública que es financia amb una pujada d'imposts? (ii) I si el finançament es fa mitjançant l'emissió de títols de deute públic?

21. Model OA-DA. Per a reduir el dèficit, un govern decideix apujar l'impost sobre la renda i , simultàniament, retallar la despesa pública. Al mateix temps, el govern decreta una reforma laboral que només es tradueix en una caiguda dels salaris d'un 10%. (i) Emprant el model OA-DA, explica l'efecte previsible que totes aquestes mesures tindran sobre taxa d'inflació, PIB real i taxa d'atur. (ii) Identifica una mesura de política monetària que pugui revertir la taxa d'inflació al seu valor inicial.

22. Política monetària. (ii) Analitza l'efecte sobre la taxa d'interès d'un increment del coeficient de reserves combinat amb una operació de mercat obert on el banc central ven actius financers. (iii) Respon a la mateixa pregunta si el banc central compra actius financers en comptes de vendre'ls.

23. Regla de Taylor. Considera la versió simple de la regla de Taylor on $A = 1/2$, $\bar{r} = 4$ (taxa d'interès real de llarg termini) i $\bar{\pi} = 3$ (l'objectiu de taxa d'inflació del banc central). (i) Explica el significat d' $A = 1/2$ fent servir un exemple. (ii) Troba la taxa d'interès nominal i establerta pel banc central a cadascun dels casos de la següent taula. (iii) Indica els casos on la taxa d'interès real és superior a \bar{r} i explica perquè és superior. (iv) En cada període, quin efecte provoca la decisió del banc central relativa a la taxa d'interès sobre la demanda agregada, el PIB i la taxa d'atur?

període	π	\bar{r}	$\pi - \bar{\pi}$	i	$r = i - \pi$
1	9%				
2	7%				
3	1%				
4	-1%				
5	3%				
6	5%				
7	0%				

24. Efectivitat de la política. Els rectors d'universitat van deixar plantar el Ministre d'Educació, J. I. Wert, el 23 de maig del 2012. Es va assenyalar que el cas, que no tenia precedent, era una protesta contra la mala gestió del ministre, atès que el decret sobre retallades en el sector de l'educació superior recentment aprovat s'havia redactat sense consultar els encarregats d'implementar les retallades: els rectors mateixos. Quina limitació de la política econòmica il·lustra aquesta situació? Explica la resposta.

25. Definicions. (a) Explica les següents relacions: (i) llei d'Okun; (ii) corba de Phillips; (iii) corba de Laffer; (iv) regla de Taylor. (b) Explica els següents conceptes: (i) equivalència ricardiana; (ii) efecte expulsió; (iii) canals de transmissió de la política monetària; (iv) equació quantitativa; (v) neutralitat del diner. (c) Hi ha cap diferència entre la monetització del deute públic i l'emissió de títols de deute públic? (d) Què tenen en comú els següents conceptes i què diferència cada un d'ells dels altres: deute públic, dèficit públic, dèficit públic primari? (e) Què és un canal de transmissió de la política monetària? (f) Hi ha cap relació entre el precepte de Tinbergen i el diagrama de Swan?

26. Finançant dèficits. El govern es planteja si finançar un augment inesperat del dèficit mitjançant impostos o lletres del Tresor. (a) Emprant el model del mercat de liquiditat, mostra gràficament l'efecte de cada opció sobre la taxa d'interès. (b) Per a cada opció, explica el tipus de política monetària que el banc central hauria de dur a terme per a neutralitzar l'efecte trobat a l'apartat (a) sobre la taxa d'interès.

27. Regla de Taylor. Un banc central segueix la regla de Taylor $i = \pi + \bar{r} + (\pi - \bar{\pi})/2$, on $\bar{\pi}$ és l'objectiu d'inflació del banc central i \bar{r} és la taxa d'interès real a la qual convergeix l'economia a llarg. Calcula per quant la taxa d'interès real corrent de l'economia s'allunya d' \bar{r} si $\pi = 2 \cdot \bar{\pi}$.

28. Política macroeconòmica. Hom sap, inclòs el govern, que, sempre que un gran banc nacional es trobi en dificultats, el govern el rescatarà. Malgrat això, el govern acaba d'anunciar que sota cap circumstància un banc serà rescatat en el futur. Ara mateix un banc molt gran es troba en dificultat i el govern acaba decidint que el rescatarà. Quina limitació de la política econòmica il·lustra aquesta situació? Explica la resposta.

29. Polítiques. (i) Proposa una variable macroeconòmica que típicament creix en una economia en expansió i una altra que típicament cau i , per a cada variable, identifica una mesura de política que pugui neutralitzar el canvi de la variable. (ii) Fes el mateix per a una economia en contracció.

30. Equació quantitativa. Explica, amb l'ajuda de l'equació quantitativa o alguna transformació d'aquesta equació, si és possible que la velocitat de circulació del diner no canviï, que el PIB nominal creixi un 2% i que l'estoc monetari es redueixi un 2%.

31. Política fiscal i monetària. Indica un tret que les polítiques fiscal i monetària expansives tinguin en comú. Assenyala una diferència.

32. Efecte col·lateral/revenja. Explica si els següent casos representen un efecte col·lateral o revenja (W. A. Sherden, 2011, *Tyranny of unintended consequences and how to avoid them*). (i) Els salaris mínims incrementen l'atur. (ii) La imposició de barreres comercials per a protegir indústries ha resultat en la crisi d'aquestes indústries. (iii) L'ús de GPS per a incrementar la seguretat ha causat accident en crear nous riscos deguts a usuaris que depenen massa del GPS. (iv) Els esforços per a prevenir manifestacions les precipiten. (v) Veïns exaltats fan callar alarmes de cotxes que no funcionen bé destrossant a cops els cotxes. (vi) L'educació obligatòria ha permès que més dones s'incorporin al mercat de treball.

33. Regla de Taylor. Fent servir la regla de Taylor, demostra que, quan la taxa d'inflació és més gran que l'objectiu d'inflació del banc central, la taxa d'interès real corrent és més gran que la taxa d'interès real d'equilibri a llarg.

34. Comparació de polítiques. Explica si hi ha algun sentit en què, per a estimular l'activitat econòmica general, és preferible fer-ho mitjançant una política monetària expansiva en comptes d'una fiscal expansiva?

35. Deflació. (i) Explica tres maneres mitjançant les quals un procés deflacionari es retroalimenta. (ii) Indica dues mesures de política econòmica que contribueixin a invertir el procés deflacionari.

36. Pas de deux. A és una economia que importa petroli i B és una economia que exporta petroli. (i) Explica, i analitza gràficament en el model OA-DA, l'impacte sobre l'equilibri macroeconòmic d'A d'un fort augment del preu internacional del petroli. (ii) Com podria fer-se servir la política fiscal per a contrarestar l'efecte trobat en (i)? (iii) Explica, i analitza gràficament en el model OA-DA, l'impacte sobre l'equilibri macroeconòmic de B d'un fort augment del preu internacional del petroli.

37. Raó deute/PIB. L'objectiu del govern en el període t és assolir una raó dèficit primari/PIB igual a -10% . La raó deute/PIB en $t - 1$ fou 40% . En t , la taxa d'interès real és 4% i la taxa de creixement del PIB és -1% . Quina seria la variació aproximada de la raó deute/PIB en t ?

38. Política macroeconòmica. Un tsunami impacta sobre la costa del Pacífic dels EUA, penetra 100 quilòmetres terra endins i ho devasta tot.

(i) Mostra a una representació gràfica del mercat de divises si el dòlar s'aprecia o es deprecia en relació amb l'euro i explica les raons del desplaçament de les funcions que modifiques.

(ii) Fent servir el model OA-DA per a tant l'economia dels EUA com de l'eurozona, explica l'efecte del tsunami sobre PIB real i taxa d'inflació de cada economia. Proposa tant una mesura de política fiscal com una de política monetària que contribueixin a neutralitzar l'efecte sobre el PIB dels EUA.

39. Política macroeconòmica. Explica com la política monetària pot afectar la taxa de canvi. Explica com la política fiscal pot influenciar la taxa de canvi.

40. Política macroeconòmica. Indica un tret que tinguin en comú una política monetària expansiva i una fiscal expansiva i un tret que les diferenciï.

41. Política fiscal. Explica si una política fiscal expansiva podria generar algun efecte contractiu sobre l'economia.

42. Instruments. Tria dos instruments de política fiscal i dos de política monetària. Pot haver algun instrument comú a les dues tries?

43. Model OA-DA. A inicis de maig de 2015 el ministre de finances danès, Bjarne Corydon, va proposar eliminar els pagaments en efectiu a botigues i restaurants, presumint que això facilitaria l'activitat empresarial (per reducció de costs) i impulsaria el creixement econòmic (estimulant la productivitat). Per exemple, forçar les empreses a acceptar efectiu les fa assumir càrregues administratives i financers; a més, els botiguers han de dedicar recursos a vigilants i sistemes de seguretat i temps a donar canvi als clients. En una economia sense efectiu els costs de transaccions són menors i es creu que els delictes es redueixen. Fent servir el model OA-DA explica i analitza gràficament l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic d'eliminar els pagaments en efectiu (explica el motiu del desplaçament de les funcions que consideris que es modifiquen). <http://qz.com/399531/denmark-hopes-to-boost-its-economy-by-eliminating-cash/> | <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/denmark-moves-closer-to-a-cashless-society-10231995.html>

44. Model OA-DA. (i) Fent servir el model OA-DA explica i analitza gràficament l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic d'una economia de l'aplicació en la resta del món d'una política fiscal expansiva. (ii) Indica una mesura de política monetària que pugui contrarestar l'efecte sobre la taxa d'inflació trobat en l'apartat (i). (iii) Quin efecte produiria en l'equilibri macroeconòmic de la resta del món la mesura proposada en l'apartat (ii)?

45. Model OA-DA. Fent servir el model OA-DA explica i analitza gràficament l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic de cadascun dels següents parells d'esdeveniments: (i) s'executa una política monetària en la resta del món al mateix temps que puja el preu internacional del petroli; (ii) el govern domèstic duplica el salari dels funcionaris i finançament l'augment de salari incrementant la taxa impositiva de l'impost de societats.

46. Model OA-DA. Proposa esdeveniments que causin els canvis indicats en la taula següent i indica l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic (si aquest efecte no és ambigu).

Esdeveniments	Funció OA	Funció DA	Taxa d'inflació	PIB
	=	←		
	←	→		
	→	→		

47. Japó. "Grans quantitats de diner s'han llençat sobre l'economia japonesa. Això han tingut dos grans efectes. Ha fet pujar el preu d'actius reals i d'actius financers, i ha reduït el valor del ien. El primer efecte ha fet més rics als japonesos rics; el segon ha enriquit als grans exportadors japonesos. Però aquí s'ha acabat tot. No hi ha hagut degoteig sobre la resta del Japó. Salaries congelats i preus a l'alça han significat que la majoria dels japonesos en realitat se sentin més pobres." <http://www.bbc.com/news/business-31483274>

- (i) Quin tipus de política econòmica és "llençar grans quantitats de diner"?
- (ii) Emprant els models apropiats, justifica els dos impactes mencionats.
- (iii) Per què no s'ha produït el degoteig sobre la resta de l'economia?
- (iv) Per què salaris congelats i preus a l'alça fa sentir la gent més pobre?

48. Japó. "Al gener [de 2016], el Banc del Japó introduí taxes d'interès negatives per a estimular l'economia. Martin Schulz, de l'Institut de Recerca Fujitsu, ha declarat a la BBC que 'Una de les lliçons del darrer any és que la política monetària no és tan efectiva com en el passat i que pot haver assolit certs límits. Així que probablement veurem aquest any el Banc del Japó continuant comprant deute públic i el govern gastant encara més del que ho ha estat fent per a impulsar l'economia'."

<http://www.bbc.com/news/business-36319420>

- (i) Explica com se suposa que una taxa d'interès negativa estimula l'economia.
- (ii) En quin sentit "la política monetària no és tan efectiva com en el passat"? En l'assoliment de quins objectius no és la política monetària tan efectiva? Interpreta l'afirmació que la política monetària pot haver assolit certs límits. De quins límits es tracta?
- (iii) Quin tipus de política econòmica és continuar comprant deute públic? I quin tipus que el govern gastí més del que ja ho feia? Com aconseguir impulsar l'economia que el govern gastí més?
- (iv) Fent servir el model OA-DA explica i analitza gràficament l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic del fet que: (1) el banc central compri més deute públic; i (2) el govern gastí més.

49. Les recomanacions de 2016 de la Comissió Europea als països de la UE.

"Com que els factors externs que impulsen la moderada recuperació europea s'esvaeixen, les fonts domèstiques de creixement guanyen importància. Les recomanacions d'avui per tant se centren en les àrees prioritàries de la Comissió. La inversió és encara baixa en comparació amb els nivells previs a la crisi, però guanyen força, també impulsat pel Pla d'Inversió per a Europa. Un progrés més decidit en les reformes estructurals és necessari per a enfortir la recuperació i incrementar el potencial de creixement de les economies de la UE. Tots els seus membres ha de perseguir polítiques fiscals responsables i assegurar una composició del pressupost públic que ajudi el creixement." http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1724_en.htm

- (i) Emprant el model OA-DA analitza l'impacte sobre l'equilibri macroeconòmic de cadascuna de les tres recomanacions: impulsar la inversió, implementar reformes estructural i assolir responsabilitat fiscal.
- (ii) Alguna d'aquestes polítiques pot considerar-se una política d'oferta?

50. Abenomics. El primer ministre japonès Shinzo Abe va dissenyar una política econòmica (coneguda com *Abenomics*) basada en tres fletxes.

- Fletxa monetària: expansió de l'estoc monetari per a combatre la deflació.
- Fletxa fiscal: increment de la despesa pública per a estimular la demanda en l'economia.
- Fletxa estructural: reformes estructural que facin l'economia més productiva i competitiva. <http://www.bbc.com/news/business-36319420>

Fent servir el model OA-DA explica com cada fletxa se suposa que produeix els efectes esmentats.

51. El Pla Morawiecki. “El govern polonès [...] ha aprovat un pla de desenvolupament econòmic de llarg termini [...]. El pla pretén impulsar la indústria, la innovació i les exportacions [...]. El programa [...] es fonamenta en quatre pilars: reindustrialització, innovació, expansió internacional, desenvolupament social i regional sostenible i augment de l'estalvi. En gran mesura materialitza la promesa electoral del partit en el govern de generar més inversió per a gaudir d'un creixement més sòlid. 'L'economia polonesa ha crescut durant 27 anys i els nostres motors de creixement estan fent fallida', declara Morawiecki. Afegeix que el país necessita canviar el seu model de creixement després d'anys de basar-se en 'un nivell insostenible de deute, d'ajuda de la UE, d'exencions de costos per l'emissió de CO₂, condicions demogràfiques favorables, salaris baixos i escassa innovació.' 'Pretenem aconseguir un reforçament intel·ligent de la industrialització acompanyat d'un increment de la producció', comenta Morawiecki. El govern desitja assolir els seus objectius mitjançant polítiques com ara crear nous avantatges competitius per a les empreses poloneses. Un dels propòsits del ministre de desenvolupament és aprofitar el capital acumulat per les empreses. El govern haurà de crear condicions favorables per a la inversió per tal d'encoratjar la inversió de les empreses.”

<http://www.warsawvoice.pl/WVpage/pages/article.php/28445/article>

Fent servir el model OA-DA explica i analitza gràficament l'efecte sobre l'equilibri macroeconòmic del pla anterior, identificant clarament quines mesures constituïrien polítiques d'oferta i quines polítiques de demanda.

52. Espanya i Itàlia. “Espanya i Portugal només disposaran d'un any més per a complir les regles de la UE sobre el dèficit públic, un cop que les sancions contra tots dos països s'adoptin, en tant que Itàlia evitarà el procediment per incompliment.”

<http://www.euractiv.com/section/euro-finance/news/commission-to-punish-spain-and-portugal-pardon-italy-on-deficits/>

Fent servir el model OA-DA, considera les economies d'Espanya i Itàlia. Suposa que s'obliga Espanya, però no Itàlia, a reduir la despesa pública. (i) Determina l'efecte d'aquesta obligació sobre l'equilibri macroeconòmic d'Espanya. (ii) Identifica i justifica l'efecte indirecte previsible de l'obligació sobre l'equilibri macroeconòmic d'Itàlia, assenyalant clarament les variables que connecten les dues economies i a través de les quals es canalitza l'efecte indirecte.